

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІНСТИТУТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ  
ННЦ «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»  
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ  
УНІВЕРСИТЕТ НАЦІОНАЛЬНОГО ТА СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА  
НАУКОВИЙ КЛУБ «СОФУС»

# **БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН ТА СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

Матеріали  
II Міжнародної науково-практичної  
Інтернет-конференції

25 листопада 2015 року  
Україна, м. Луцьк

УДК 657.1:657.6:658.8  
ББК 65.052.9 (4укр)2  
Б 94

**Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін та сталого економічного розвитку:** матеріали II міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 25 листоп. 2015 р. (ЛНТУ, м. Луцьк). – Тернопіль : Крок, 2015. – 180 с.

ISBN 978-617-692-303-9

Збірник містить наукові доповіді II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції “Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін та сталого економічного розвитку” (м. Луцьк, 25 листопада 2015 р.), яка відбулася на web-сайті [www.sophus.at.ua](http://www.sophus.at.ua), та спрямовані на формування теоретичних і практичних засад бухгалтерського обліку, контролю та аналізу в умовах глобальних економічних та інституційних змін.

**Редакційна колегія:**

Жук В.М., д.е.н., член-кореспондент НААН (Україна), Лупенко Ю.О., д.е.н., професор (Україна), Метелиця В.М., к. е. н., с.н.с. (Україна), Садовська І.Б., к.е.н, професор (Україна), Бабіч І.І., к.е.н., доцент (Україна), Голячук Н.В., к.е.н., доцент (Україна), Зеленко С.В., к.е.н., доцент (Україна), Жураковська І.В., к.е.н., доцент (Україна), Нагірська К.Є., к.е.н., доцент (Україна), Нужна О.А., к.е.н., доцент (Україна), Московчук А.Т., к.е.н., доцент (Україна), Писаренко Т.М., к.е.н., доцент (Україна), Сава А.П., к.е.н., с.н.с. (Україна), Сидоренко Р.В., к.е.н., доцент (Україна), Семенишена Н.В., к.е.н., доцент (Україна), Талах Т.А., к.е.н., доцент (Україна), Тлущкевич Н.В., к.е.н., доцент (Україна), Ткачук І.М., к.е.н., доцент (Україна), Чудовець В.В., к.е.н., доцент (Україна).

Рекомендовано до друку Вченою радою Луцького НТУ  
(протокол № 4 від 24.11.2015 р.)

**Відповідальний за випуск:**  
к.е.н., професор, І.Б. Садовська

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових праць. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

ISBN 978-617-692-303-9

© ГО «Науковий клуб «СОФУС»,  
Луцький національний технічний університет, 2015  
© Крок, 2015

LUTSK NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY  
INSTITUTE OF ACCOUNTING AND FINANCE  
NSC "INSTITUTE OF AGRARIAN ECONOMICS"  
UKRAINIAN FEDERATION AUDITORS, ACCOUNTANTS AND FINANCIERS AIC  
UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY  
SCIENTIFIC CLUB «SOPHUS»

# **ACCOUNTING, CONTROL AND ANALYSIS IN CONDITIONS OF INSTITUTIONAL CHANGES AND SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT**

Materials  
of II International scientific and practical  
Internet-conference

November 25, 2015  
Ukraine, Lutsk

**UDC 657.1:657.6:658.8**  
**BBK 65.052.9 (4ukr)2**

**Accounting, control and analysis in conditions of institutional changes and sustainable economic development:** materials of II Intern. scient.-pract. Internet-confer., November 25, 2015 (LNTU, Lutsk). – Ternopil : Krok, 2015. – 180 p.

ISBN 978-617-692-303-9

The collection contains scientific presentations by II International scientific-practical Internet-conference "Accounting control and analysis in conditions of institutional changes and sustainable economic development" (November 25, 2015), which was held on web-site [www.sophus.at.ua](http://www.sophus.at.ua), and are aimed at developing theoretical and practical bases of accounting, the control and analysis in the context of global economic and institutional changes.

***Editorial board:***

Zhuk V., Doctor of Economics, Corresponding Member, NAAS (Ukraine), Lupenko Yu., Doctor of Economics, Professor (Ukraine), Metelycja V., PhD., Senior Scientific Associate (Ukraine), Sadovska I., PhD, Professor (Ukraine), Babich I., PhD, associate Professor (Ukraine), Holyachuk N., PhD, associate Professor (Ukraine), Zelenko S., PhD, associate Professor (Ukraine), Zhurakovska I., PhD, associate Professor (Ukraine), Nahirska K., PhD, associate Professor (Ukraine), Nuzhna O., PhD, associate Professor (Ukraine), Moskovchuk A., PhD, associate Professor (Ukraine), Pysarenko T., PhD, associate Professor (Ukraine), Sava A., PhD., Senior Scientific Associate (Ukraine), Sydorenko R., PhD, associate Professor (Ukraine), Semenyshena N., Ph.D., associate Professor (Ukraine), Talakh T., Ph.D., associate Professor (Ukraine), Tluchkevych N., Ph.D., associate Professor (Ukraine), Tkachuk I., Ph.D., associate Professor (Ukraine), Chudovets V., Ph.D., associate Professor (Ukraine)

Recommended for publication by Council of Lutsk NTU  
(protocol # 4, from 11.24.2015)

**Responsible for issue:**  
Ph.D., Professor, I.B. Sadovska

The content and authenticity of of publications are the authors of scientific papers. Views of the authors of publications do not necessarily reflect the views of the editorial board of the publication.

**ISBN 978-617-692-303-9**

© Scientific club «SOPHUS»,  
Lutsk national technical university, 2015  
© Krok, 2015

# З М І С Т   C O N T E N T S

## СЕКЦІЯ 1

### **РОЗВИТОК ПАРАДИГМ ТА ТЕОРІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ПІДХІД ТА ПОДАЛЬШИЙ ГЕНЕЗИС ОБЛІКОВОЇ ДУМКИ**

## SECTION 1

### **DEVELOPMENT PARADIGMS AND ACCOUNTING THEORY: EVOLUTIONARY APPROACH AND FURTHER GENESIS OF ACCOUNTING THOUGHTS**

<b>Бруханський Р.Ф.</b> ЕВОЛЮЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СВІТЛІ ТРАНСФОРМАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ ПАРАДИГМ	10
<b>Височан О.С., Молибога Ю.В.</b> АУТСОРСИНГ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: PRO ET CONTRA	13
<b>Кузик Н.П., Боярова О.А.</b> ОБЛІК РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК	16
<b>Марчин М.І.</b> ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВІДХОДІВ В ЦУКРОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ	19
<b>Михальчишина Л.Г.</b> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ	21
<b>Писаренко Т.М.</b> ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	24
<b>Садовська І.Б., Собчук І.О.</b> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	27
<b>Семенишена Н.В.</b> БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНСТИТУЦІЙНИЙ ДІЛОВИЙ ДИСКУРС	31
<b>Товма О.А., Бідюк О.А.</b> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	35

## СЕКЦІЯ 2

### **ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВОГО ТА АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ**

## SECTION 2

### **PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL ENSURE THE FUNCTIONING OF ORGANIZATIONS AND THE INSTITUTIONAL FOUNDATIONS OF IFRS IMPLEMENTATION**

<b>Албу Н.М.</b> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	37
<b>Ворук О.Ya., Gavrylyuk O.O.</b> FEATURES OF MANAGEMENT ACCOUNTING IN THE UNITED STATES AND THE COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION	40
<b>Горняк І.О.</b> НАЦІОНАЛЬНИЙ БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ : ГАРМОНІЗАЦІЯ З МСФЗ	45

<b>Кічор В.Р.</b> ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПЕРЕВАГИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ	47
<b>Кондрюк Л.В., Кушнір Л.А.</b> ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОПОДАТКУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	49
<b>Коркушко О.Н., Данилюк Д.В.</b> ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК	52
<b>Коцюба О.В.</b> ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД ЗА МСФЗ ТА НП(С)БО	55
<b>Кузів Ю.Б., Борик О.Я.</b> ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ	58
<b>Мальцевич Н.В., Мальцевич В.М.</b> УЧЕТ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ: ОЦЕНКА СОПОСТАВИМОСТИ С МЕЖДУНАРОДНЫМИ СТАНДАРТАМИ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ	60
<b>Мельник Ю.А.</b> ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ В УКРАЇНІ	63
<b>Московчук А.Т., Ліщук В.І.</b> ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БАЗИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ	66
<b>Онищук О.А.</b> ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМУ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗАРУБІЖНИХ ФІРМ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	68
<b>Пилипенко С.М., Новак У.П.</b> ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПРИДБАННЯ (СТВОРЕННЯ) ТА ПРОДАЖУ ПУТІВОК ТУРИСТИЧНИМИ ФІРМАМИ	70
<b>Полторак А.С., Ткачук І.О.</b> ОБЛІК БЕЗНАДІЙНОЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАКОНОДАВЧИХ НОВАЦІЙ	73
<b>Пуцентейло П.Р.</b> ОСНОВНІ ВЕКТОРИ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	75
<b>Радашкевич А.С.</b> УЧЁТ КОНЦЕССИОННОГО ДОГОВОРА В СООТВЕТСТВИИ С МСФО НА ПРИМЕРЕ АВТОМОБИЛЬНОЙ ДОРОГИ	78
<b>Романченко Ю.О.</b> ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ	82
<b>Сторож Д.Ю., Семенишена Н.В.</b> АНАЛІТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЗА ДАНИМИ ЗВІТНОСТІ	86
<b>Фесенко Ж.В., Трофименко А.В.</b> ПРОБЛЕМИ ГАРМОНІЗАЦІЇ НП(С)БОДС ТА МСБОДС У РОЗРІЗІ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ТА ЗАПАСІВ	90
<b>Халоал Ф. А.</b> ОПТИМИЗАЦІЯ ЗАТРАТ НА ПОДГОТОВКУ КАДРОВ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ В УКРАИНЕ	93
<b>Часовнікова Ю.С., Каравічева О.А.</b> ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ	95

### **СЕКЦІЯ 3**

#### **СУЧАСНИЙ СТАН БУХГАЛТЕРСЬКОГО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО ФОНДУ, БУХГАЛТЕРСЬКА ТЕРМІНОСИСТЕМА В СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ**

### **SECTION 3**

#### **CURRENT STATUS OF ACCOUNTING TERMINOLOGY FUND, ACCOUNTING TERMINOLOGICAL IN MODERN SCIENTIFIC RESEARCHES**

<b>Баранік О.О.</b> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ВЕДЕННЯ ПІДСИСТЕМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	99
<b>Годнюк І.В., Ксьоншка О.П.</b> ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ	102
<b>Годлевська В.Г.</b> КЛАСИФІКАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ	105
<b>Нісходовська О.Ю.</b> ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ АУДИТУ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ	108

### **СЕКЦІЯ 4**

#### **ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ОБЛІКУ, ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ І АУДИТУ В ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ**

### **SECTION 4**

#### **INFORMATION SYSTEMS OF ACCOUNTING, ECONOMIC ANALYSIS AND AUDIT IN ASSESSING THE EFFICIENCY OF ORGANIZATIONS**

<b>Алейникова Ю. А.</b> СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДИКИ ПО УЛУЧШЕНИЮ РАБОТЫ ПРЕДПРИЯТИЙ, СВЯЗАННЫХ С РИСКОМ ФИНАНСОВОЙ НЕСОСТОЯТЕЛЬНОСТИ	110
<b>Будняк Л.М.</b> ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК СПОСІБ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	112
<b>Голячук Н.В.</b> СУТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО АУДИТУ	115
<b>Довгань І.А., Довгань О.В.</b> ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМНОГО ПРОДУКТУ SAP ЙОГО ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	117
<b>Івченко Л.В., Федорченко О.Є.</b> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ	120
<b>Льїн В.Ю.</b> ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК	122
<b>Льїна О.В.</b> ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ІНВЕСТИЦІЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ	126
<b>Печенюк А.В.</b> ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОГО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ	129
<b>Семенишена Ю.О.</b> РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ, АУДИТУ, ФІНАНСІВ	133

<b>Шешукова Т.Г.</b> СКОРИНГОВИЙ АНАЛІЗ ЗАЕМЩИКА-ПРЕДПРИЯТТЯ МАЛОГО БІЗНЕСА КРЕДИТНОЇ ОРГАНІЗАЦІЄЙ	135
<b>Шнурко А.М., Букарева Ю.В.</b> ОСОБЛИВОСТІ ПОДАВАННЯ ЗВІТНОСТІ В ЕЛЕКТРОННІЙ ФОРМІ	138

#### **СЕКЦІЯ 5**

### **РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ, АУДИТУ, ФІНАНСІВ**

#### **SECTION 5**

### **THE DEVELOPMENT OF THE ACCOUNTING PROFESSION AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE TRAINING OF ACCOUNTING, AUDITING, FINANCE**

<b>Дуганець Н.В., Цвик М.І.</b> ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	142
<b>Ефремчина Я.М.</b> ДИСТАНЦІОННЕ ОБУЧЕННЯ ЯК ІННОВАЦІОННА ТЕХНОЛОГІЯ В ПОДГОТОВКЕ СПЕЦІАЛІСТОВ ПО УЧЕТУ, АУДИТУ, ФІНАНСАМ	145
<b>Марусей Т.В.</b> ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТУ	148

#### **СЕКЦІЯ 6**

### **КОНТРОЛЬ ЯК ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ІНСТИТУТ АУДИТУ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

#### **SECTION 6**

### **CONTROL AS A FUNCTION OF ORGANIZATIONAL MANAGEMENT AND AUDIT INSTITUTION IN UKRAINE: CURRENT STATUS AND PERSPECTIVES OF DEVELOPMENT**

<b>Балла І.В., Гуменюк І.Л.</b> ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНИХ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ	151
<b>Здреник В.С.</b> ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ	154
<b>Микитюк Л.В.</b> ОСОБЛИВОСТІ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ ТА ЇХ АДАПТАЦІЯ ДЛЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	156
<b>Мягкова О.В.</b> НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КОСОРСИНГУ ФУНКЦІЙ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ	160
<b>Щербатюк В.В.</b> ВОПРОСЫ ПЛАНИРОВАНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО КОНТРОЛЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	163



**СЕКЦІЯ 7**  
**ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМИ ТА ЇЇ ВПЛИВ**  
**НА РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ**

**SECTION 7**  
**FINANCIAL AND CREDIT SYSTEM AND ITS INFLUENCE ON THE DEVELOPMENT**  
**ACCOUNTING INSTITUTE**

<b>Бендера Ю.М.</b> РОЗПОДІЛЕНИЙ ПРИБУТОК ЯК ОБ'ЄКТ ОПОДАТКУВАННЯ У ПРОЕКТІ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	167
<b>Борик О.Я., Луцинська І.Б.</b> ОСНОВНІ НАПРЯМКИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	170
<b>Іванович А. С.</b> ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИКІВ	173
<b>Краснолуцька Л.М.</b> ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ У ФІНАНСОВОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ	175
<b>Лобода Н.О.</b> ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	178

## **СЕКЦІЯ 1**

### **РОЗВИТОК ПАРАДИГМ ТА ТЕОРІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ПІДХІД ТА ПОДАЛЬШИЙ ГЕНЕЗИС ОБЛІКОВОЇ ДУМКИ**

## **SECTION 1**

### **DEVELOPMENT PARADIGMS AND ACCOUNTING THEORY: EVOLUTIONARY APPROACH AND FURTHER GENESIS OF ACCOUNTING THOUGHTS**

**Бруханський Р.Ф.**, к.е.н., доцент, завідувач кафедри  
Тернопільський національний економічний університет  
м. Тернопіль, Україна

### **ЕВОЛЮЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СВІТЛІ ТРАНСФОРМАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ ПАРАДИГМ**

Розвиток бухгалтерського обліку в напрямі створення його стратегічно орієнтовної підсистеми пов'язаний із трансформацією сучасної управлінської парадигми (починаючи з 1960-х рр.), що передбачає перехід від систем тактичного управління до стратегічного, в результаті чого утворюється розширена управлінська парадигма. З появою нових вимог системи управління до бухгалтерського обліку з'являються адекватні передумови для оновлення теоретико-методологічних засад бухгалтерського обліку, його змістовного та формального розширення, зокрема з врахуванням появи і поступового розвитку нової управлінської стратегічної парадигми.

Поява нової парадигми менеджменту не залишилась непоміченою серед дослідників у сфері обліку, в результаті чого з'явилася значна кількість пропозицій щодо удосконалення облікової системи на основі врахування вимог системи стратегічного менеджменту до системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.

Так, на думку М. В. Болдуєва, однією з основних вимог парадигми стратегічного управління є гіпотеза зовнішніх чинників, що передбачає управління змінами в зовнішньому середовищі. Гіпотеза зовнішніх чинників є однією з основних гіпотез формування стратегічної бухгалтерії, оскільки чинники зовнішнього середовища на 80% визначають стратегію підприємства [1, с.123]. Загалом автор дотримується позиції, що теоретичні основи концепції «стратегічної бухгалтерії», яку він розробив,

передбачають врахування існуючих відмінностей стратегічної парадигми управління від традиційної управлінської парадигми.

Подібного підходу також дотримується В. З. Семанюк, яка вважає, що стратегічна парадигма управління потребує зміни традиційної системи обліку на стратегічно орієнтовану, щоб оцінити вплив на результати діяльності підприємства зовнішніх чинників і дій, ризиків і невизначеності, управління змінами, генерації чи створення знань [6, с. 239].

Як зауважує С. А. Кузнецова, потреба системи управління в комплексному інформаційному забезпеченні поставила в актуальну площину необхідність перегляду організаційно-методологічних напрямків надання управлінської інформації у бухгалтерській звітності [4, с. 6]. Відповідно з появою нових вимог системи управління до бухгалтерського обліку з'являються адекватні передумови для оновлення теоретико-методологічних засад бухгалтерського обліку, його змістовного та формального розширення, зокрема з врахуванням появи і поступового розвитку нової управлінської стратегічної парадигми.

Враховуючи виникнення стратегічної управлінської парадигми, окремі науковці (М. В. Болдуєв [1, с. 123], С. Ф. Голов [2, с. 375], Г. Є. Крохічева, Н. Тарасьянц [3, с. 5], О. П. Кундря-Висоцька [5, с. 138], І. Й. Яремко [7, с. 249]) наполягають на необхідності виділення й обґрунтування стратегічної парадигми бухгалтерського обліку, яка дозволить обґрунтувати теоретико-методологічні підвалини стратегічно орієнтованої системи бухгалтерського обліку як елемента системи стратегічного управління.

Однак, на нашу думку, на даному етапі розвитку концепції стратегічного обліку зарано говорити про формування стратегічної парадигми бухгалтерського обліку у зв'язку з такими причинами:

1) відбувається розвиток стратегічної управлінської парадигми, тому відсутні чіткі вимоги (вони перебувають у стані удосконалення), яким має відповідати новостворена стратегічна парадигма бухгалтерського обліку. Так, поряд із удосконаленням систем управління в результаті кардинальних змін у процедурі збору, обробки та представлення інформації (Data Warehouse, OLAP, XBRL тощо) та глобалізації світової економіки, в рамках стратегічної управлінської парадигми відбуваються зміни її теоретичного базису, що передбачає поступовий перехід від стратегічного планування до побудови складних стратегічних систем (нова управлінська стратегічна парадигма). Проте більшість дослідників у сфері обліку не проводить розмежування між управлінською стратегічною парадигмою та новою управлінською стратегічною парадигмою, що не дозволяє виокремити ті елементи, які мають бути покладені в основу побудови облікової стратегічної парадигми;

2) за відсутності базових вимог до побудови стратегічної парадигми обліку неможливо обґрунтувати доцільність, переваги і необхідність застосування того чи іншого методу стратегічного обліку (strategic costing, strategic pricing, target-costing, value chain costing тощо). Відповідно введення окремих методів стратегічного обліку до складу облікової парадигми не можна вважати способом побудови парадигми як сукупності фундаментальних установок (найвищого рівня узагальнення облікового знання, що підтримується більшістю вітчизняних учених у сфері обліку). Це пояснюється тим, що система бухгалтерського обліку не може повністю охопити загалом зовнішнє середовище конкретного підприємства (мікро- та макросередовище), тому слід визначити ті його складові, які можуть бути введені до складу предмета бухгалтерського обліку та інформація про них може оброблятися обліковою системою за допомогою існуючого методологічного інструментарію (документування, оцінка, система рахунків, звітність).

Водночас окремі дослідники, виділяючи стратегічну парадигму обліку, вважають за можливе обліковувати зовнішнє середовище підприємства загалом (інформація про процеси зовнішнього середовища [2, с. 376], використання фракталів простору і часу з особливою увагою на облік зовнішніх факторів [3, с. 5], інформація про зовнішнє середовище [5, с. 138]), включаючи його до складу парадигми, що вступає в суперечність з існуючими підходами вчених до розуміння сутності предмета і методології обліку.

Таким чином, існуюча на сьогодні відсутність єдності в теоретико-методологічних підходах учених щодо концепції стратегічного обліку не дозволяє говорити про можливість побудови стратегічної парадигми бухгалтерського обліку. В основу розробки майбутньої стратегічної парадигми бухгалтерського обліку мають бути покладені не лише напрацювання в сфері теорії фірми, а й теорії зовнішнього середовища, що сприятиме розширенню предмета бухгалтерського обліку як окремої функціональної науки. Застосування такого підходу дозволить розробити теоретичні основи стратегічного менеджменту та системи його обліково-аналітичного забезпечення, що відповідатиме сучасним тенденціям функціонування економічних систем в умовах глобалізації економіки.

### **Список використаних джерел**

1. Болдуєв, М. В. Концептуальні підходи формування стратегічної бухгалтерії [Текст] / М. В. Болдуєв // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – № 3 (7). – С. 122–128.
2. Голов, С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку : моногр. / С. Ф. Голов. – К. : ЦУЛ, 2007. – 522 с.

3. Крохичева, Г. Е. Учет и анализ ситуаций во фракталах времени и пространства [Текст] / Галина Егоровна Крохичева, Надежда Тарасьянц // Наукоеведение. – 2012. – № 4. – С. 1–6.

4. Кузнецова, С. А. Бухгалтерський облік в системі формування управлінської інформації: методологія та практика [Текст] : моногр. / С. А. Кузнецова. – Мелітополь : Тавр. держ. агротехнол. ун-т, 2007. – 297 с.

5. Кундря-Висоцька О. П. Змістовні характеристики стратегічної парадигми обліку [Текст] / О. П. Кундря-Висоцька // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 3 (53). – С. 137–139. – (Серія : Економічні науки).

6. Семанюк, В. З. Облік для стратегічного управління: проблеми теоретичної концептуалізації [Текст] / В. З. Семанюк // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2012. – № 722. – С. 236–241.

7. Яремко, І. Й. Концепції і парадигми бухгалтерського обліку як система наукових основ теорії [Текст] / І. Й. Яремко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2010. – № 691. – С. 246–252.



**Височан О.С.**, к.е.н., доцент, **Молибога Ю.В.**, студент  
Національний університет “Львівська політехніка”  
м. Львів, Україна

## **АУТСОРСИНГ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: PRO ET CONTRA**

З метою підвищення конкурентоспроможності підприємств та покращення їхніх позицій на зовнішньому та внутрішньому ринках суб'єктам господарювання доцільно здійснювати пошук й застосовувати на практиці технології, які спрямовані на підвищення кількісних та якісних показників ефективності комерційної діяльності. Однією з таких технологій є аутсорсинг, який перетворився на новітній діловий інструмент управління та почав відігравати важливу роль у збереженні та підвищенні життєздатності бізнесу. Однак, чи є аутсорсинг панацеєю від усіх небезпек, з якими стикається суб'єкт господарювання в аспекті організації й ведення бухгалтерського обліку?

Розуміння сутності аутсорсингу виявляється через визначення цього поняття. Класично, аутсорсинг (від англ. Outsourcing: зовнішнє джерело) є передаванням частини функцій з обслуговування діяльності підприємства стороннім підрядникам чи постачальникам за умовами гарантування